

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.06.2002
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	19.12.2002
Avaldamismärge:	

Tehnilise normi ja standardi seadus

Vastu võetud 22.02.1999
[RT I 1999, 29, 398](#)
jõustumine 01.04.1999

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
15.03.2000	RT I 2000, 29, 169	17.04.2000
26.09.2000	RT I 2000, 78, 495	13.10.2000
13.03.2002	RT I 2002, 32, 186	18.04.2002

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

- (1) Seaduses sätestatakse:
- 1) tehnilise normi, standardi ja tehnilise kirjelduse vahelised seosed;
 - 2) tehnilisest normist või standardist kaubandusele tuleneva takistuse vältimise põhimõtted;
 - 3) tehnilisest normist ja standardist teavitamise alused;
 - 4) standardimise korraldamise alused.

(2) Seadust ei kohaldata riigikaitset ja riigi julgeolekut käsitlevale standardile. Sanitaar- ja fütosanitaarmeetmeid ning infoühiskonna teenusele kehtestatavaid nõudeid käsitlevale õigusaktile kohaldatakse käesoleva seaduse § 8.
[[RT I 2002, 32, 186](#)-jõust. 18.04.2002]

§ 2. Mõisted

(1) Tehniline kirjeldus käesoleva seaduse tähenduses on toote või teenuse omaduste loetelu, samuti neid omadusi mõjutavate protsesside ja tootmismeetodite kirjeldus.

(2) Tehniline norm käesoleva seaduse tähenduses on õigusaktis sätestatud toote valmistamist, turustamist või kasutamist või teenuse osutamist või turustamist reguleeriv nõue või nõue, mis on esitatud toote või teenuse ohutuse, tarbija- või keskkonnakaitse tagamise eesmärgil ja mis mõjutab toote esma- või korduvkasutamist, toote töötlemise või utiliseerimise tingimusi või teenust.

(3) Standard käesoleva seaduse tähenduses on üldiseks ja korduvaks kasutamiseks standardiorganisatsiooni poolt vastuvõetud dokument, mis sisaldab tehnilist kirjeldust või juhiseid tegevuse või selle tulemuse kohta ning mille kasutamine on vabatahtlik.

(4) Standardiorganisatsioon käesoleva seaduse tähenduses on rahvuslikul, regionaalsel või rahvusvahelisel tasandil tunnustatud standardite koostamise, korraldamise ja vastuvõtmisega tegelev isik.

(5) Teavitamine käesoleva seaduse tähenduses on välislepingutega võetud kohustuste ulatuses teistele riikidele, riikide ühendustele või rahvusvahelistele organisatsioonidele teabe andmine ettevalmistatavatest ja vastuvõetud tehnilistest normidest ning standarditest ja õigusaktidest, mis sisaldavad infoühiskonna teenusele kehtestatavaid nõudeid või sanitaar- ja fütosanitaarmeetmeid.

(6) Infoühiskonna teenus käesoleva seaduse tähenduses on teenus, mida osutatakse teenuse kasutaja isiklikul taotlusel üldjuhul tasu eest andmete töötlemiseks ja säilitamiseks mõeldud elektrooniliste vahendite abil ilma osapoolte üheaegse füüsilise kohalolekuta. Infoühiskonna teenuseks ei ole ringhääling ringhäälinguseaduse (RT I 1994, 42, 680; 66, 1145; 1995, 83, 1437; 97, 1664; 1996, 49, 953; 1997, 29, 448; 52, 834; 93, 1564; 1998, 2, 42 ja 44; 1999, 16, 268; 25, 364; 59, 613; 2000, 25, 143; 35, 220; 102, 666; 2001, 53, 310; 2002, 3, 5; 21, 117) tähenduses.

(7) Infoühiskonna teenus on täielikult ülekantud, edastatud ja vastu võetud kaabli, raadio, optiliste või muude elektromagnetiliste vahendite abil. Infoühiskonna teenusele kehtestatavas nõudes sätestatakse üldised kohustused teenuse osutajale ja kasutajale, teenusele ning selle osutamisele ja kasutamisele.

(8) Toode käesoleva seaduse tähenduses on valmistatud või valmistatav asi või selle osa, kaasa arvatud ehitis, tööstuslikult valmistatud toode ning põllumajanduses ja kalanduses toodetud saadus.

(9) Teenus käesoleva seaduse tähenduses on osutatud või osutatav töö, mille tulemusena valmistatakse uus asi või hooldatakse või muudetakse olemasolevat asja või selle omadusi või toimub asja valdusesse andmine või võtmine.

[RT I 2002, 32, 186- jõust. 18.04.2002]

2. peatükk

TEHNILINE KIRJELDUS, TEHNILINE NORM JA EESTI STANDARD

[RT I 2002, 32, 186- jõust. 18.04.2002]

§ 3. Tehniline kirjeldus

(1) Tehniline kirjeldus hõlmab muuhulgas:

- 1) kvaliteeti, toimivust ja ohutust;
- 2) nõuetele vastavuse hindamise ja tõendamise protseduure;
- 3) katseid ja katsemeetodeid;
- 4) pakendamist, märgistamist ja etikettimist;
- 5) sümboleid ja terminoloogiat;
- 6) nime, mille all toodet müüakse või teenust osutatakse;
- 7) klassifitseerimist;
- 8) projekteerimist, kavandamist, valmistamist, tootmist, osutamist, kasutamist, tehnilist ümberseadistamist, hooldamist, hoidmist ja säilitamist;
- 9) vedu;
- 10) koostist, mõõtmeid ja muid tehnilisi näitajaid.

(2) Tehnilise kirjelduse võib esitada tehnilises normis, standardis või muus dokumendis.

[RT I 2002, 32, 186- jõust. 18.04.2002]

§ 4. Tehniline norm

(1) Tehnilist normi sisaldava õigusakti ettevalmistamisel lähtutakse rahvusvaheliste või Euroopa standardiorganisatsioonide vastuvõetud standardites või nende lõplikes kavandites määratletud tehnilistest kirjeldustest viimaste olemasolu korral, välja arvatud välislepingutes sätestatud juhtudel.

(2) Tehnilist normi sisaldava õigusaktiga kehtestatakse ühesugused nõuded nii Eestis toodetavatele kui ka imporditavatele toodetele.

(3) Tehnilist normi sisaldava õigusaktiga kehtestatakse ühesugused nõuded nii Eestis osutatavatele kui ka imporditavatele teenustele.

(4) Tehnilist normi sisaldava õigusaktiga võib kaubandustegevust piirata ainult juhul ja ulatuses, kui see on õigustatud kõlbluse, avaliku korra või riigi julgeoleku seisukohalt, inimeste, loomade või taimede elu või tervise, tarbija või keskkonna kaitseks, kunstilise, ajaloolise või arheoloogilise väärtusega rahvusliku rikkuse või tööstus- või kaubandusomandi kaitseks.

(5) Tehnilise normina käsitatakse ka seaduse sätet, milles kehtestatud riikliku maksuga või sundkindlustuse makse tasumise kohustusega mõjutatakse toote tarbimist.

(6) Tehnilist normi sisaldavate õigusaktide avaldamise ja jõustumise vahele jäetakse mõistlik aeg, et tootjal oleks võimalik kohandada oma toode või tootmisviis normile vastavaks. Mõistliku aja nõue ei kehti juhul, kui tehnilise normi kiire jõustumine on vajalik inimeste tervise või ohutuse kaitsmise või keskkonnakaitse või riigi julgeoleku tagamise eesmärgil.

(7) Tehnilise normina ei käsitata riiklikku sotsiaalkindlustust reguleeriva õigusakti sätteid.

[RT I 2002, 32, 186- jõust. 18.04.2002]

§ 5. Eesti standard

- (1) Eesti standard on Eesti standardiorganisatsiooni poolt vastuvõetud standard.
- (2) Eesti standard loetakse vastuvõetuks, kui selle vastuvõtmise kohta on avaldatud teade Eesti standardiorganisatsiooni ametlikus väljaandes.
- (3) Eesti standardiorganisatsioon tagab standardi kättesaadavuse avalikkusele, arvates käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud teate avaldamise kuupäevast.
- (4) Eesti standard võib olla:
 - 1) ülevõetud rahvusvahelise või Euroopa standardiorganisatsiooni standard;
 - 2) ülevõetud teise riigi algupärane standard;
 - 3) algupärane Eesti standard.
- (5) Eesti standardi tähtlühend on EVS.
- (6) Eesti standard võetakse vastu eesti keeles. Rahvusvahelise ja Euroopa standardiorganisatsiooni standardi võib üle võtta Eesti standardiks selle standardi vastu võtnud standardiorganisatsiooni ühes ametlikus keeles.
- (7) Autoriõigus standardile kuulub selle vastu võtnud standardiorganisatsioonile. Standardi järgimine on tasuta. [RT I 2002, 32, 186- jõust. 18.04.2002]

§ 6. Harmoneeritud standard

- (1) Harmoneeritud standard on Euroopa Komisjoni mandaadi alusel Euroopa standardiorganisatsiooni poolt koostatud ja vastu võetud standard.
- (2) Kui harmoneeritud standardi kohta on avaldatud teade (viide) Euroopa Liidu Ametlikus Teatajas ja see on vastu võetud vähemasti ühe Euroopa Liidu liikmesriigi rahvusliku standardina, võib sellist standardit järgiva toote või teenuse lugeda vastavaks asjakohasele tehnilisele normile.
- (3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud harmoneeritud standardi kohta avaldatud teade (viide) Euroopa Liidu Ametlikus Teatajas on tunnistatud kehtetuks, siis sellise standardi järgimisel ei loeta toodet või teenust vastavaks asjakohasele tehnilisele normile. [RT I 2002, 32, 186- jõust. 18.04.2002]

§ 7. Standardi järgimise kohustuslikkus

- (1) Tehnilises normis võib viidata standardile, selle osale või ühe standardiorganisatsiooni vastuvõetud standarditele. Viide standardile, sealhulgas selle osale, peab sisaldama viidatava standardi tähist.
- (2) Viide standardile sätestatakse kohustusliku või soovituslikuna. Harmoneeritud standardit ei saa kohustuslikuna sätestada. Ühe standardiorganisatsiooni vastuvõetud standardite soovituslikuna sätestamise korral ei pea viide standarditele sisaldama viidatavate standardite tähist.
- (3) Tehnilises normis standardi kohustuslikuna sätestamise korral peab selline standard olema tervikuna eesti keeles avaldatud Eesti standard.
- (4) Kui tehnilises normis on viidatud standardile, mida ei ole eesti keeles avaldatud, tuleb tehnilises normis märkida, milline ametiasutus annab standardi kohta teavet eesti keeles. [RT I 2002, 32, 186- jõust. 18.04.2002]

§ 8. Teavitamine

- (1) Teavitada tuleb ettevalmistatavatest ja vastuvõetud tehnilist normi või infoühiskonna teenusele kehtestatavaid nõudeid sisaldavatest või sanitaar- ja fütosanitaarmeetmeid käsitlevatest õigusaktidest ja välislepingutest, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud juhtudel.
- (2) Teavitada ei tule:
 - 1) nõuetest, mis puudutavad infoühiskonna teenuseid kaudselt;
 - 2) telekommunikatsiooniteenustele esitatavatest nõuetest, mis on reguleeritud Euroopa Liidu vastavate õigusaktidega;
 - 3) finantsteenustele esitatavatest nõuetest, mis on reguleeritud Euroopa Liidu vastavate õigusaktidega;
 - 4) nõuetest, mis on kehtestatud väärtpaberibörsile või nõuetest, mis on kehtestatud väärtpaberibörsi poolt;
 - 5) nõuetest, mis on kehtestatud reguleeritud väärtpaberiturule väärtpaberituruseaduse (RT I 2001, 89, 532; 2002, 23, 131) tähenduses või nõuetest, mis on kehtestatud reguleeritud väärtpaberituruseaduse poolt;

6) nõuetest, mis on kehtestatud väärtpaberiarveldussüsteemile või nõuetest, mis on kehtestatud väärtpaberiarveldussüsteemi poolt;

7) eelnõudest, mis on kooskõlas Euroopa Liidu õigusaktidega või rahvusvahelistest lepingutest tulenevate kohustustega.

(3) Tehnilist normi, infoühiskonna teenusele kehtestatavoid nõudeid või sanitaar- ja fütosanitaarmedet sisaldava õigusakti või välislepingu ettevalmistaja on kohustatud selle esitama teavitamist koordineerivale asutusele.

(4) Tehnilist normi või infoühiskonna teenusele kehtestatavoid nõudeid sisaldava õigusakti ja välislepingu eelnõust teavitamise korra kehtestab ja teabevahetust koordineeriva asutuse määrab Vabariigi Valitsus.

(5) Sanitaar- ja fütosanitaarmedet sisaldava õigusakti ja välislepingu eelnõust teavitamise korra kehtestab ja teabevahetust koordineeriva asutuse määrab Vabariigi Valitsus.

(6) Standardiga seonduva teabevahetuse koordineerimine sätestatakse Vabariigi Valitsuse ja Eesti standardiorganisatsiooni vahelises halduslepingus.
[RT I 2002, 32, 186- jõust. 18.04.2002]

3. peatükk

STANDARDIMISE KORRALDAMINE

§ 9. Eesti standardiorganisatsioon

(1) Eesti standardiorganisatsioon on selle liikmeid esindav mittetulundusühing, mille põhikirjalise tegevuse eesmärk on koostada ja avaldada standardeid ning esindada Eestit rahvusvahelises standardimises. Riigi huve Eesti standardiorganisatsioonis esindab liikmena valitsusasutus.

(2) Eesti standardiorganisatsioon on kohustatud:

- 1) täitma välislepingutega võetud ja riigi delegeeritud standardimiskohustusi, sealhulgas Eesti riiklikku standardimiskava (edaspidi *standardimiskava*);
- 2) osalema rahvusvaheliste ja Euroopa standardiorganisatsioonide töös;
- 3) koostama standardimisprogramme ja osalema standardimiskava koostamises;
- 4) avaldama Eesti standardiorganisatsiooni veebilehel teavet ettevalmistatavate ja vastuvõetud standardite, standardimisprogrammide ning standardimiskava kohta, kusjuures eraldiseisvalt avaldatakse nii veebilehel kui ka Eesti standardiorganisatsiooni väljaandes teave harmoneeritud standardite kohta, mille kohta on avaldatud teade (viide) Euroopa Liidu Ametlikus Teatajas, ja harmoneeritud standardite kohta, mis on üle võetud Eesti standarditeks;
- 5) teavitama välisriike, riikide ühendusi ja rahvusvahelisi standardiorganisatsioone ettevalmistatavatest ja vastuvõetud standarditest ning standardimisprogrammidest vastavalt kehtivatele õigusaktidele.

(3) Vabariigi Valitsus annab majandusministri ettepanekul õiguse tegutseda Eesti standardiorganisatsioonina ühele standardiorganisatsioonile.

(4) Standardiorganisatsioon esitab taotluse majandusministrile, milles ta peab tõendama, et on võimeline täitma käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud kohustusi. Enne taotluse esitamist Vabariigi Valitsusele kuulab majandusminister ära tema moodustatud komisjoni arvamuse.

(5) Tegutsemisõigus Eesti standardiorganisatsioonina nähakse ette Vabariigi Valitsuse ja standardiorganisatsiooni vahelises halduslepingus, milles määratakse poolte kohustused ja õigused. Nimetatud halduslepingu tähtaeg võib olla kuni kümme aastat.
[RT I 2002, 32, 186- jõust. 18.04.2002]

§ 9¹. Standardimiskomisjon

(1) Vabariigi Valitsus moodustab standardimiskomisjoni (edaspidi *komisjon*), kelle ülesanded on:

- 1) majandusministrile ettepanekute esitamine käesoleva seaduse § 9 lõikes 5 nimetatud halduslepingusse puutuvalt;
- 2) standardimiskava koostamine ja majandusministrile kinnitamiseks esitamine;
- 3) muude ülesannete täitmine, kui need tulenevad käesoleva lõike punktides 1 ja 2 loetletud ülesannetest.

(2) Komisjoni moodustamise korra ja töökorra kehtestab Vabariigi Valitsus.

(3) Iga asjaomane ministerium määrab komisjoni liikmeks oma volitatud esindaja.

(4) Asjaomase ministeriumi volitatud esindaja edastab komisjonile kirjalikult ettepanekud Eesti standardite lülitamise kohta standardimiskavasse.

(5) Komisjon esitab oma ettepanekud kirjalikult majandusministrile.
[RT I 2002, 32, 186- jõust. 18.04.2002]

§ 9². Riiklik standardimiskava

(1) Standardimiskava on dokument, millesse koondatakse standardite loend, mille koostamist või Eesti standardiks ülevõtmist peavad valitsusasutused oluliseks. Standardimiskava koostamisel lähtutakse õigusaktidest, Eesti standardiorganisatsiooni ja Vabariigi Valitsuse vahel sõlmitud halduslepingust ning Vabariigi Valitsuse ja valitsusasutuste tööplaanidest.

(2) Standardimiskava koostatakse kaks korda aastas.

(3) Standardimiskava kinnitab majandusminister iga aasta 1. märtsiks ja 1. septembriks.
[RT I 2002, 32, 186- jõust. 18.04.2002]

§ 10. Eesti standardi koostamise ja Eesti standardiorganisatsiooni finantseerimine

(1) Eesti standardi koostamiskulud katavad asjast huvitatud isikud.

(2) Eesti standardi koostamist riigiasutuse tellimuse või standardimiskava alusel finantseerib riik asjaomase ministeeriumi eelarve kaudu.

(3) Eesti standardiorganisatsiooni liikmete kohustus standardimist finantseerida sätestatakse standardiorganisatsiooni asutamislepingus ja põhikirjas.

(4) Riigi poolt Eesti standardiorganisatsioonilt tellitud infoteenuste osutamise, sealhulgas Eesti standardiorganisatsiooni teabekeskuse ja raamatukogu, samuti veebilehe ning ametliku väljaande koostamise ja publitseerimise kulud ning rahvusvaheliste ja Euroopa standardiorganisatsioonide liikmemaksud kaetakse riigieelarvest. Nimetatud kulud nähakse ette asjaomase ministeeriumi eelarves.
[RT I 2002, 32, 186- jõust. 18.04.2002]

4. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 11-12. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

§ 13. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 1999. aasta 1. aprillil.

(2) Käesoleva seaduse § 8 lõigetes 1-4 sätestatud kohustus teavitada infoühiskonna teenusele kehtestatavatest nõuetest jõustub alates Eesti ühinemisest Euroopa Liiduga.
[RT I 2002, 32, 186- jõust. 18.04.2002]